

REJESTR DOTYCZY:

Nr. rejestracyjny

K4791

CZERNIUK Paweł

z d.

s/c i

z d.

ur. 24.2.1908 w Wilno

kraj:

zm. 10.2.1992 w Southampton

kraj:

pochowany spopielony

Dane personalne

Ppłk. art.

4.Kres.P.A.L. 5 KDP
virtuti Militari

Źródła i bibliografia

Tydzień Polski 15.2.1992 - nekrolog
Dziennik Polski 27.2.1992 - wspomnienie

Śp. Paweł Czerniuk

Dnia 11 lutego 1992 r., przestało bić serce jednego z ostatnich Rycerzy Wileńskich. Paweł Czerniuk, urodzony w 1908 r. w Wilnie, już w latach 1918-1921 jako harcerz pomagał w oswobodzeniu Ojczyzny. Potem skończył Korpus Kadetów w Warszawie, Szkołę Podchorążych Artylerii w Toruniu. Po nominacji na podporucznika otrzymał przydział do 13 Kresowego Pułku Artylerii Lekkiej w mieście Równe. Na wojnę w 1939 r. wyszedł jako porucznik i dowódca 5. baterii. Pułk poniósł wielkie straty, ale Czerniuk ze swoją baterią wziął udział w obronie Warszawy. Po upadku stolicy, wydostał się z miasta, spiesząc w swoje strony, żeby dołączyć do oddziałów Związków Walki Zbrojnej. Został aresztowany i jako cywil wysłany do obozów pracy w głąb Rosji. W 1941 r. po odzyskaniu wolności, dołączył do pierwszych oddziałów odtwarzającego się Wojska Polskiego na terenie Armii Polskiej w Tatarskiej. Czerniuk został dowódcą dywizjonu 5 PAL-u i wraz z dyonem odkomenderowany do Centrum

obowiązków. Do tych spraw był specjalny opiekun społeczny. Robił, bo kochał dzieci i litował się nad cierpiącymi.

Wiosną, w 1942 roku, w Uzbekistanie i w całej Rosji panował głód. W Kara-Su znalazło się około 700 polskich żołnierzy i dwa razy tyle ludności cywilnej i dzieci. Porcje żołnierskie były za małe, żeby je dzielić. Dostawy były trudne i ograniczone. Paweł Czerniuk jako dowódca dywizjonu nie był najstarszym polskim dowódcą w garnizonie, ale widząc, co się dzieje, w porozumieniu z Uzbekami, zorganizował transport żywności i zaopatrzenia dla miasta. Od tego czasu polska ludność, dzieci i nasze konie nie głodowały. Ci, którzy przechodzili przez Kara-Su powinni odmówić modlitwę za duszę zmarłego.

Żegnam Cię — Dowódcu i Przyjacielu.

Marjan J. Matuszak, ppłk

Wyszkolenia Artylerii w Kara-Su, do pomocy w szkoleniu na Kursach dla Oficerów i w Szkole Podchorążych Artylerii. Na tych kursach kpt. Czerniuk był również wykładowcą. Po ewakuacji, Armii Polskiej na Środkowy Wschód i reorganizacji, kpt. Czerniuk został d-cą dywizjonu w nowo utworzonym 4 Kresowym Pułku Artylerii 5 Kresowej Dywizji Piechoty. Z tym pułkiem przeszedł Kampanię Włoską.

W latach 1946-1948 był Szefem Sztabu Komendanta Centrum Wyszakolenia Artylerii I Polskiego Korpusu w Szkocji. W ostatnich latach swojego życia był Prezesem Koła Kombatantów Nr 309 w Southampton.

Za kampanię włoską został odznaczony Orderem Wojennym Virtuti Militari Klasy V, Krzyżem Walecznych i Medalami Polskimi i Brytyjskimi.

W listopadzie 1991 r. Prezydent Wałęsa odznaczył płk Czerniuka, za zasługi wniesione w ugruntowanie niepodległości Polski, Krzyżem za udział w wojnie 1918-1921.

Odejdzie na Wieczną Wartę płk. Czerniuka osierociło rodzinę, pozostawi też wielką lukę w polskiej społeczności w Southampton, a w moim sercu głęboki żal. Nie sposób jest w tym punkcie zakończyć wspomnienia o człowieku, który w czasie wojny był nie tylko żołnierzem i dowódcą. Był mężem i ojcem rodziny pozostawionej w Polsce, był opiekunem dużej grupy ludności cywilnej, dziesiątek dzieci polskich, w tym wielu sierot, którym uratował życie i dopomógł w wydostaniu się z „niehumanitarnej ziemi”. Nie należało to do jego

27 lutego 1992 r.

W początkach czerwca odbył się w Rio de Janeiro międzynarodowa konferencja o sprawach otoczenia — RIO 92. Na jej dziedwiczonych puszcach, plejach Indian, myślę, że warto pogwarzyć nieco o tym ogromnym kraju. Przestrzeń, którą zajmują większa od Stanów Zjednoczonych (nie licząc Alaski) i przeszło trzy większa od Polski! Podróż Fenićjanie zeglowali aż brzegów Brazylii. Istnieje też legenda, że św. Tomasz Apostoł kwiecinia 1500 roku przez Pernambuco, opodal Porto Seguro siadł, obecnie wielki drewniany krzyż Początkowo kraj nosił nazwę Terra de Vera Cruz. Dopiero czasem przyjęła się obecna nazwa pochodząca od najważniejszego eksportu wczesnych lat — pa-brasil, drzewa brzozy, z którego wytwarzany był cze...

PAWEŁ CZERNIUK**prezes Koła SPK Nr 309 w Southampton**

ppłk art. st. st. 4 Kres. Pułku Artylerii Lekkiej 5 Kres. Dyw. Piech. Kawaler Orderu Wojennego Virtuti Militari, odznaczony dwukrotnie Krzyżem Walecznych, Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Monte Cassino, Krzyżem Wrześniowym, Krzyżem 5 KDP, Krzyżem Czynu Bojowego PSZ na Zachodzie, Gwiazdą za Wojnę, Gwiazdą Italii, brytyjskimi medalami. Krzyżem Kombatanckim Zasługi i wieloma innymi odznaczeniami.

Urodzony 24 lutego 1908 r. w Wilnie, zmarł nagle 10 lutego 1992 r. w Southampton.

Msza św. zostanie odprawiona w kościele Bonifacego Shirley, Southampton, w poniedziałek 17 lutego 1992 r. o godz. 14, po czym nastąpi spopielenie zwłok.

Cześć Jego pamięci!

**ZARZĄD I CZŁONKOWIE KOŁA SPK NR 309
SOUTHAMPTON**